

2021-жылдагы Мамлекеттик аттестациялык комиссияларынын иши боюнча отчет

2021-жылы университетте 34 бүтүрүүчү кафедраларда бакалавриат программалардын 40 багыты, магистратуранын 24 багыты боюнча 46 Мамлекеттик аттестациялык комиссия иш жүргүздү. Дипломдук долбоорлорду, бүтүрүү квалификациялык иштерди даярдоо жана жактоо, магистрлик диссертацияларды жактоо МАКтардын ишинин университеттин окуу боюнча проректор бекиткен графиги карата боюнча өткөрүлдү.

2021- жылга МАКтардын курамы Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин 22.01.2021 -ж. № 5/5 «КМТУнун МАКтардын 2021-жылга курамы жөнүндө» буйругу жана КМТУнун бүтүрүү квалификациялык иштерди, магистрлик диссертацияларды даярдоо жана жактоо, дипломдук долбоорлорду жактоо багыты боюнча мамлекеттик сынактарды тапшыруу үчүн 15.02.2021-ж. № 42 буйругу менен бекитилген. 2021-жылы дипломдук долбоорду, магистрлик диссертацияны жана бүтүрүү квалификациялык ишти жактоого 1569 студент мүмкүндүк алды, алардын ичинен 1559 бүтүрүүчүлөр жакташты - 1403 бакалавр жана 156 магистр аякташты. Бул учурда окутуунун күндүзгү формасы боюнча университетти 956 студент аяктады, сырттан окуу форма боюнча – 447 студент. Артыкчылык менен дипломго 93 бүтүрүүчү ээ болушту, алардын ичинен 20 магистр артыкчылык дипломун алышты.

1,2-тиркеме тиркелген.

КР ББЖИМнин 2021-жылдын 16- мартынын № 53/5 буйругунун жана 2021-жылдын 25-мартынын № 59 университетинин буйругунун негизинде 11 адистиги боюнча Политехникалык колледждин мамлекеттик аттестациялык комиссиялардын курамы бекитилди.

Орто кесиптик билимди даярдоо боюнча дипломдук долбоорду жактоого 405 студент мүмкүнчүлүк алды, анын ичинен 403 адис окууну аяктады, 19 бүтүрүүчү артыкчылык дипломго ээ болушту.

- 140212 «Электр энергиясы менен жабдуу» (тармактар боюнча)
- 210308 «Электрондук жабдууларды техникалык тейлөө жана оңдоо»
- 260901 «Тигүү буюмдарынын технологиясы»
- 260903 «Тигилген кийимдерди моделдөө жана долборлоо»
- 190604 «Автомобил унааларын техникалык тейлөө жана оңдоо»
- 190701 «Унаада ташууларды уюштуруу жана башкаруу (транспорттун түрлөрү боюнча)»
- 140206 «Электрдик станциялар, тармактар жана системалар»

- 140210 «Гидроэлектроэнергетикалык орнотмолор»
- 150413 «Соодада жана коомдук тамактануудагы жабдууларды техникалык эксплуатациялоо»
- 280105 «Өзгөчө кырдаалдарда коргоонуу»
- 230110 «Эсептөө техниканын жабдууларын жана компьютердик системаларын техникалык тейлөө»

Университеттин аймактык бөлүмдөр боюнча 12 мамлекеттик аттестациялык комиссия иш жүргүздү, 217 бүтүрүү квалификациялык ишти жактады, орто кесиптик билим боюнча – 168 студент кесиптик даражага ээ болушту

Токмок шаарындагы академик Х.А. Рахматулин атындагы филиал – «Маалымат системалары жана технологиялар», «Программалык инженерия», «Электр энергетика жана электр техника», “Дизайн”, “Транспорттук-технологиялык машиналарды жана комплекстерди пайдалануу”, “Менеджмент” багыттары боюнча 5 аттестациялык комиссия бекитилген, квалификациялык ишин 119 студент квалификациялык ишин жактады, орто кесиптик окутуу боюнча «Техникалык эсептегич каражаттарды жана компьютердик тармактарды техникалык тейлөө», «Унаада ташууларды уюштуруу жана башкаруу», «Дизайн», “Экономика жана бухгалтердик эсеп” (тармактар боюнча), “Электр менен жабдуу” кесиптер боюнча 5 комиссия иштеди жана 94 студент окууну аяктады.

Кара-Көл шаарындагы филиал – «Электр энергетика жана электр техника» багыты боюнча 1 комиссия иштеди – 25 студент квалификациялык ишин жактады, артыкчылык менен дипломго 2 бүтүрүүчү ээ болду.

Орто-кесиптик окутуу боюнча «Электр энергиясы менен камсыздоо (тармактар боюнча)», «Маалыматты иштетүүнүн автоматташтырылган системалар жана башкаруу» адистиги боюнча 2 комиссия иштеди жана 25 студент окууну аяктады.

Кара-Балта шаарындагы филиал – эки багыт боюнча 2 аттестациялык комиссия иштеди: «Электр энергетика жана электр техника», «Техникалык системдерди башкаруу», жалпысынан 44 бүтүрүүчү киргизилди, алардын ичинен 43 студент дипломдук иштерин жакташты, бир бүтүрүүчү артыкчылык дипломго ээ болду. Орто кесиптик окутуу боюнча беш комиссия адистик боюнча иштеди: «Газ жана мунай түтүктөрүн жана мунай сактагычтарды куруу жана иштетүү», “Коммерция”, “Унаада ташууларды уюштуруу жана башкаруу”, “Электр менен жабдуу”(тармактар боюнча), “Электрдик чордондорунун тармактары жана ситемалары” жактоого 50 киши киргизилди, анын ичинен 49 студент дипломдук ишин жактады, бир студент артыкчылык дипломго ээ болду.

Кызыл-Кыя шаарындагы филиал – «Транспорттук процесстердин технологиясы», «Экономика», “Менеджмент”, “Технологиялык машиналары жана жабдуулары» “Мунайзат иштери”, “Колдонмо геология”, “Тоо-кен иштери” багыттары боюнча 7 аттестациялык комиссия бекитилген, 49 студенттин ичинен 30 студент квалификациялык иштерин жактады.

Бүтүрүү квалификациялык ишти жактоонун, даярдоонун жана адистиктин багыты боюнча Мамлекеттик экзамендин, дипломдук долбоорду (ишти), магистрлик диссертацияны жактоонун аягында МАКтын отурумдарынын протоколдорунун жана бүтүрүүчү кафедралардын башчыларынын билдирмелеринин негизинде студенттердин кадрлардын бөлүмү университеттин бүтүрүүчүүлөрдүн тиешелүү квалификацияны ыйгаруу менен аяктоо жөнүндө буйрук чыгарышты.

2017- жылдан баштап университет «Антиплагиат-ВУЗ» системасын сатып алуу менен, интернет материалдарды плагиатка көзөмөлдөө электрондук система иштелип чыккан жана жүргүзүүгө ашырылган, ошонун ичинде студенттердин илимий-изилдөө иштерин, бүтүрүү квалификациялык иштерди жана дипломдук долбоорлорду каралган.

Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин 11 майынын 2020- ж. № 363/1 буйругунун негизинде жана 5 февралдын 2021 ж. 02-2/270 катынын негизинде жогорку окуу жайларында окуу жылын аяктоо боюнча чаралар көрүү үчүн 2021 жылдагы бүтүрүүчүлөрүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону аралык билим берүү технологияларын колдонуу менен аралык режиминде өткөрүлдү жана бардык көрсөтүлгөн сунуштар иштелип чыкты. Бүтүрүүчү квалификациялык ишти аралыктан даярдоо тартибин жана бүтүрүүчүлөргө тийиштүү мааламаттар жеткирүү иштери аткарылып жатты.

Бүтүрүү кафедралардын тарабынан жума сайын консультациялар өткөрүлгөн, бүтүрүүчүлөр антиплагиат жөнүндө регламент менен тааныштырылган. Студенттерге жана магистранттарга мерчем ченемдүү жана үзгүлтүксүз ишти уюштурууга жана бүтүрүү квалификациялык иштерин аткарууну көзөмөлдөөгө жардам берүү үчүн кафедралар бекитилген график боюнча долбоорлордун даярдыгын көзөмөлдөө аттестацияларды өткөрүштү.

Магистрдик диссертацияларды, бүтүрүү квалификациялык иштерди жактоо презентациялык формада жана багыт боюнча мамлекеттик экзамен оозеки-жазуу формада өткөрүлгөн. Магистранттар жакшы теоретикалык жана эксперименталдык даярдыкты көрсөтүштү. Магистрлик диссертация эксперименталдык берилмелерди иштетүүнүн усулдары жана маалыматтык технологиялар менен аткарылган.

Каралган магистрлик диссертациялар аткаруунун сапаты, бөлүмдөрдүн көлөмү жана мазмуну менен магистрлик диссертацияларга коюлган заманбап талаптарга туура келет.

Бүтүрүү кафедралардын башчылары КМТУнун МАКтардын курамын түзүүсүндө, аларды бекитүүдө жана университеттин МАКтын ишинин бекитилген графигине ылайык бүтүрүү иштерди жактоону өткөрүүнү уюштурууда катышышкан.

Бардык бүтүрүү квалификациялык иштер оң баалар менен жакталган жана керектүү бөлүмдөрдү камтышат: технологиялык, конструктордук, долбоорду экономикалык негиздеме, эмгекти коргоо боюнча эсептөөчү жана илимий-изилдөө бөлүмдөрдү.

Аткарылган иштердин тематикасы актуалдуу жана кичи жана орто бизнестин шарттарына ылайык.

Жалпы илимий жана социалдык дисциплиналар боюнча даярдыктын деңгээли талаптарды канааттандырат жана толугу менен студенттер жетиштүү коомдук жетилгендикти көрсөтүштү. Аткарылган иштердин жыйынтыктарынын анализи жана жактоонун жыйынтыктары атайын дисциплиналар боюнча даярдыктын жакшы деңгээлин, инженердик суроолорду чечкенге, өздөрүнүнүн долбоорлордо илимдин жана технологиялардын жетишкендиктеринин колдонууга жөндөмдүүлүктү көрсөттү.

Мындан ары да адистерди окутууну жакшыртуу максатында МАК сунуштайт:

- конструктордук-технологиялык документтерге жана иштердин тексттик бөлүгүнө мамлекеттик стандарттардын талаптарына ылайык түшүнүк катты жана иштин графикалык бөлүгүн жасалгалоо максатында ченемдик көзөмөлдөөнү күчөтүүнү;

- өндүрүштүн талаптарына мүмкүн болушунча жакындатуу максатында билим берүү программаларды жакшыртууну;

- студенттерди тандаган адистиги боюнча илимдеги жана өндүрүштөгү акыркы технологиялар менен терең тааныштырууну;

- бүтүрүү иштин тематикасы актуалдуу болушу керек, жана илим менен техниканын учурдагы жана келечектеги абалына дал келиши керек, илимий-теориялык жана кесиптик деңгээлин жогорулатуусуна ошондой эле долборлоону реалдуу өндүрүштүк шарттарына жакындатууга жардам бериши керек, ишканалардын, уюмдардын жана фирмалардын заказдары боюнча реалдуу тематикада аткарылышы керек;

- бүтүрүү иштердин тематикасын кеңейтүүнү, мурдагы жылдары аткарылган темалардын кайталанышын жок кылышына аракет кылууну;

- бүтүрүү иштерди аткарууда компьютердик технологияларды көбүрөөк пайдаланууну;

- ишканалардын, цехтердин, участоктордун автоматтарылышкан долборлоонун системаларын киргизүүнү;

- заманбап базар шарттарындагы маркетингтин жана өндүрүштү башкарууну уюштуруунун суроолорун иштерде толугурак кароону;

- бүтүрүү иштердин методикалык камсыздоосун жана экономикалык негиздемесин жакшыртуунун зарылдыгына көңүл бурууну;

- базалык ишканалар менен байланыштарды бекемдөөнү;

- ишканалардын жана уюмдардын адистерин окуу процессине тартууну, анын ичинде квалификациялык ишти аткарууда;

- рецензенттерди тандоону кесиптүү жүргүзүүнү, алардан объективдүү, көрсөтүлгөн материалдардын анализи, эскертүүлөр жана сунуштамалар менен рецензияларды талап кылууну;

- бүтүрүү квалификациялык иштерди жактоодо ар кандай демонстрациялык материалдарды жана реалдуу практикалык иштелмелерди

(макеттер, орнотуулар, түзүлүштөрдүн фрагменттери ж.б.) көрсөтүүнү кененирээк колдонууну;

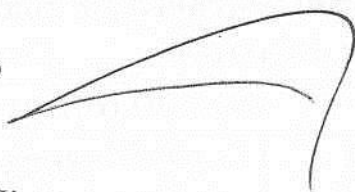
- көрсөтүлгөн иштердин жана магистрлик диссертациялардын сапатын жогорулатуу максатында алдын-ала жактоолорду конференция түрүндө өткөрүүнү талап кылуу.

Жалпысынан алганда, университеттин Мамлекеттик аттестациялык комиссиялардын ишинин учурунда тартип бузуулар болгон эмес.

МАКтын иши бекитилген график менен уюштурулду, МАКтын бардык мүчөлөрү жактоодо жана каралган долбоорлордун жана иштердин объективдүү баалоодо активдүү катышышты.

Дипломдук иштерди, бүтүрүү квалификациялык иштерди, магистрлик диссертацияларды жактоонун анализинин негизинде МАКтардын төрагалары тиешелүү адистиктердин, багыттардын студенттеринин даярдыгынын жогорку деңгээли жана И. Раззаков атындагы Кыргыз мамлекеттик техникалык университетте билим берүү программаларын жүргүзүүгө ашырууну улантуунун керектиги жөнүндө жыйынтыктоо беришти.

Ректор

М.К. Чыныбаев

Макулдашылган:

Окуу иши боюнча проректор

Р.Ш. Элеманова

Окуу бөлүмүнүн башчысы

К.М. Дыканалиев

Тиркеме 1

№	Көрсөткүчтөр	Жалпы	Ошонун ичинде	
			күндүзгү	сырттан окуу
1	ЖОЖду аякташты	1559	1403	447
2	Аттестацияга киргизилген	1569	1119	450
3	Күбөлөндүрүлгөн (аттестованы), ошонун ичинен:			
	эң жакшы	741	587	154
	жакшы	633	420	213
	канааттандыруу	185	103	82
	канааттандыруу эмес	-	-	-

Тиркеме 2

Көрсөткөчтөр	Университет боюнча	Күндүзгү	Сырттан окуу	Филиалдар	
				күндүзгү	Сырттан окуу
Төмөнкү даярдоо программасы боюнча берилген сунуштар:					
бакалавр	1678	1007	337	218	116
магистр	250	228	22	-	-
Толук жогорку билим кесипчилиги	-	-	-	-	-
Орто билим кесипчилиги боюнча	194			194	

Филиалдар : Токмок ш., Кара-Балта ш., Кара-Көл ш., Кызыл-Кыя ш.